

הסנאים שגרו בבית

הריאט ביצ'ר סטובה

יום אחד יצא איש ליער גדול, פנה מקום בין העצים ובנה בית נחמד. הבית היה רק בן קומה אחת והיו בו חלונות עגולים מכל הצדדים, כך שניתן היה לראות את הכל שמתרחש ביער. אפשר היה לראות את צללים של עלי שרך שהתנפפו מעל האדמה, וגם את האוכמניות הסגולות וגם אגסי-הבר הירוקים, ואת כתמי השמש שזרחו בין הענפים ורקדו על השיחים וסביב שורשי העצים. אפשר היה לראות את הזרזירים המסתובבים בין הענפים והשחרורים והבולבולים שבנו את קניהם פה ושם בין הענפים, ולראות אותם איך הטילו ביצים וגידלו את הגוזלים שלהם. וגם את הסנאים, הסנאים האדומים והסנאים האפורים ואת אלה

בעלי הפסים, שקפצו מענף לענף, התחרו בריצה וקשקשו ביניהם בצורות שונות. אתם יכולים להיות בטוחים שדבר מוזר כזה כמו בית לבני האדם בוודאי גרם למהומה גדולה בין כל האוכלוסייה שחיה כאן עד כה. בזמן הבניה הדבר גרם להתרגשות רבה ולא הייתה אפילו נמלה שחורה אחת או חרגול שלא הביע דעתו על כך ולא אמר לנמלים אחרות או חרגולים מה שההוא חושב על העולם המשתנה. גברת ארנבת הזקנה החליטה שהדפיקות והניסורים מעצבנים אותה מאוד וראתה בכך עתיד גרוע ביותר. "סמכו עלי, ילדים" אמרה למשפחתה בעלת אוזניים ארוכות "שום דבר טוב לא יצא מזה. איפה שבא בן אדם, הוא מביא אתו תמיד צרות לנו, הארנבים." גם עץ הערמונים הזקן, שגדל על שפת הגיא נאנח עמוקות, ניער את עליו וביטא את דעתו ששום דבר טוב לא ייצא מזה. דעה ששכנעה מיד את כל עצי הערמונים שבסביבה. הסנאים דיברו ביניהם על הדברים הרעים שיגרום

וכמה גבוה נערמו השלגים, הכל הסתדר שוב באביב. אף שורש לא נאבד תחת הקרקע והכל היה מוכן לחזרת חום השמש שהמיס את קשיי החורף. היו לנו פעם סערות שאיימו לשבור את הכל, רעמים וברקים, רוחות חזקים. אך אחרי שזה עבר, הכל נשאר במקומו ואפילו יותר בהיר מקודם. ציפור לא נפגעה, פרח לא נעקר. אבל מגיע בן-אדם ועושה נזקים שלוקח שנים לתקן אותם. הוא חסר תבונה והורס בשעות מה שנוצר במשך דורות. האלון האציל, שנכרת כדי לבנות את הבית, היה זקן וחכם יותר מכל אדם שבארץ. הוא ראה דורות של אנשים באים והולכים. הוא היה צעיר כששקספיר נולד ועוד לא הזדקן כאשר זה מת. הוא גדל כאן כשהספינה הראשונה הביאה אנשים לבנים לחופים אלה, ומאות רבות של אלה, שקוראים לעצמם החכמים, לוחמים, שליטים, נואמים ומשוררים נולדו, גדלו, יצרו ומתו והאלון חי מעל הכל. הוא ראה יותר חוכמה מהחכם שבהם, אבל שתיים או שלוש שעות עבודה גסה הספיקו להרוס אותו.

להם המתרחש. "הרי ברור" אמר אבא הסנאי האפור "שהטבע עשה את האגוזים עבורנו, ואחד היצורים האנושים האלה עלול לקחת ולאכול את מה שיחזיק בחיים מאה משפחות של סנאים." החולד הכריז שאין צורך בעיניים חדות כדי לראות את העתיד המר, ושזה יוריד את ערך הנדל"ן בכל הסביבה, כי כל בעל ארבע רגליים המכבד את עצמו יאלץ לעזוב. הוא מצדו מוכן למכור את כל התעלות שלו. הציפורים, שחרורים ובולבולים לקחו את הנושא ביתר קלות, אבל, כפי שגברת חולד ציינה, הם קלי תנועה ומחצית הזמן ממילא מבליים בארצות הדרום. אי-אפשר לצפות מהם תחושת מולדת וקשר לאדמה כמו של אלה שחופרים בה מזמני קדם. "גזע האדם" נאם באריכות עץ הערמונים הזקן "לא מפסיק להלחם בטבע. הכל התנהל בשקט ובשלווה ביער שלנו עד עכשיו! כל צמח ידע מתי מגיע זמן לפרוח ושום עץ לא שכח להניב את פריו. לא חשוב כמה קשה היה החורף, כמה חזק נשבו הרוחות

מי מכל אלה יודע לעשות עץ? עוד לא ראיתי כזה. הם רק רועשים, מכים, חטבים. ובסוף מה בנו? כאן ביער אנו עושים הכל בשקט. העץ היה מתבייש אילו לא יכול היה לצמוח בלי לעשות כל כך הרבה מהומה ואבק. חיינו הם דוגמה של התנהגות טובה. אני מרגיש מושפל על ידי נוכחות של יצורים האלה כאן, אך לצערי אני כבר זקן והמקום החלול בלבי מזהיר אותי שכנראה גם אותי יתפסו כדי להשכיב כמו את אחי האציל."

למרות כל הריטונים האלה הבית גדל ובסוף היה גמור. הקירות כוסו בטפטים יפים, הרצפה בשטיחים. ואמנם, אחרי שהכל היה כבר מסודר, ושבילי הגן מסומנים, וערוגות פרחים נטועות, אפילו המבקרים החמורים ביותר נאלצו להודות שזה לא נראה כל כך רע כפי שפחדו תחילה.

נמלה שחורה נכנסה פעם וחקרה את הכל מלמעלה למטה, עברה דרך שולחנות וכסאות, על התקרה וקירות, ובסוף כתבה מאמר ב"עיתון הצרצרים" בו תיארה את הבית כארמון של ממש. גם כמה פרפרים עברו דרך הבית ונהנו מאוד,

ואחריהם גם דבורת-עץ גדולה וכמה דבורי-דבש, שהיו מרוצות מאוד מהבית, ועוד יותר מהגן היפה. בסוף, כאשר התברר שבעלי הבית אוהבים את הטבע ובאו רק כדי לחיות כאן בשקט; שהם שומרים על הפרחים הצומחים בר ועל האזוב ועל השרכים; שהם לא מרשים לירות ברובים כדי לא להפחיד את הציפורים; שרק צופים בציפורים הבונות את קניהן, תושבי היער שינו את דעתם על בני-האדם ואפילו התחילו לשבח אותם.

"אמא" אמר יום אחד לאמו טיטביט, הסנאי הצעיר "למה לא תתני לי ולפריסקי ללכת לבית החדש ולשחק שם?"

"יקירי" אמרה אמו, שהייתה סנאי זקנה וזהירה "איך תעז לחשוב על כך? גזע אנוש מלא תחבולות,

מלכודות ומי יודע מה עלול לקרות אם תיפול בידיהם. אילו היו לך כנפיים כמו לפרפרים או דבורים, היית אולי יכול לעוף פנימה וחוצה, כדי לספק את סקרנותך. אך כפי שאתה, מוטב שהתרחק מהם."

"אבל אמא, שם גרה גברת נחמדה כזו! אני מאמין

שזו פייה טובה ונראה שהיא אוהבת אותנו. היא יושבת שעות בחלון ומביטה רק עלינו, והיא מפזרת גרעינים ליד העצים כדי שנוכל לאכול אותם." "היא אולי נחמדה מרחוק" אמרה אמא סנאי הזקנה "אבל לדעתי מוטב להיזהר."

ובכן, הפייה הטובה עליה דיברו הסנאים הייתה גברת זקנה קטנה, שהילדים נהגו לקרוא לה דודה אסתר. היא אהבה ציפורים וסנאים וכל מיני חיות וניסתה ללמוד את מנהגיהם. היא ידעה מה הם אוהבים ולכן מדי יום פיזרה פרורים לזרזירים, וחתיכות צמר גפן כדי לעזור לציפורים לבנות ולרפד את קניהן. היא פיזרה גם אגוזים וגרעיני תבואה לסנאים. וכשישבה שם בחלון שלה היא חייכה כשראתה את הציפורים העפות עם חתיכות צמר גפן שלהם והסנאים המכרסמים את האגוזים. ואחרי זמן מה הציפורים התרגלו אליה ואפילו באו לאכול פרורים מהשטיח בחדר.

"הנה, אמא" אמרו טיטביט ופריסקי "ראי איך ג'ימי השחרור ורובין הבולבול ישבו בחלון והיא לא פגעה בהם. למה לא תתני לנו ללכת?"

"יקירי" אמרה אמא סנאי "רק תזכרו שאין לכם כנפיים, כמו שיש להם." למחרת דודה אסתר פיזרה גרעינים משורשי העצים עד לדלת ומהדלת לסל העבודה שלה שעמד לידה על הרצפה. היא גם שמה קצת גרעינים לתוך הסל, וישבה בשקט, כאילו עסוקה בתפירה שלה. לאט, לאט זחלו טיטביט ופריסקי עד הדלת, ואחר כך לחדר, בשקט, כפי שרק ידעו, ודודה אסתר ישבה ללא ניע, כדי לא להפחיד אותם. הם הסתכלו סביב בפליאה וכשהגיעו עד הסל החליטו שזה בית קטן נהדר, עשוי במיוחד כדי שישחקו בו. הם הפכו אותו ובדקו את המספריים, וקופסת המחטים, ונגסו בגיר הלבן ותוך כך גם אספו את הגרעינים לתוך הלחיים שלהם עד שנראו כאילו פניהם מנופחים. בסוף דודה אסתר הושיטה יד כדי לגעת בהם וקפיץ-קפוצ'ים ברחו ישר אל העץ, תוך קשקוש וצחוק. אבל אחר כך התרגלו לבוא לשם כל יום

וכשהושיטה להם כף יד עם גרעינים בתוכה הם אכלו ממנה, עד שיום אחד היא סגרה את היד עליהם והם נתפסו.

איך שלבותיהם דפקו אז! אבל הפייה הטובה רק דיברה אליהם בשקט ושחררה אותם שוב. וכל יום גבר בהם האמון בה, עד שהם טיפסו לתוך סל העבודה שלה, ישבו על כתפיה או בחיקה בזמן שתפרה. הם גם הסתובבו בכל הבית ודרך החדרים, עד שפריסקי נפל לתוך מכל מים על הגג וטבע.

במשך הזמן הפייה הטובה עברה לעולם שבו הפרחים לא נובלים אף פעם והציפורים לא מתות. אבל הסנאים עדיין באו לבית והמשיכו ליהנות ממנו.

"למעשה, יקירי" אמרה פעם אמא סנאי הזקנה לבן-זוגה "למה לנו לחיות כאן, בתוך העץ החלול הקר הזה, כשהאנשים הנחמדים בנו את הבית היפה, ויש שם מספיק מקום להם וגם לנו? בדקתי את עליית הגג ומצאתי שם מקום נהדר בו נוכל לאחסן את האגוזים שלנו. נוכל להיכנס ולצאת דרך

האשנב ויעמוד לרשותנו בית שלם. ובכל אופן בני-האדם האלה יודעים לדאוג שהבית יהיה חם בחורף."

וכך אדון וגברת הסנאים האדומים התנהלו בתוך הבית ואחסנו שם בלי סוף אגוזים ועוד דברי אוכל טובים.

אבל אז נוצרה בעיה. כי הגברת הסנאי נהגה לקום מוקדם ולהעיר את צאצאיה עוד בשעה ארבע

בבוקר, וזה עשה רעש גדול לאנשים שגרו בבית. גם מר סנאי האדום הסתובב בבית בלילה והפריע למנוחת הדיירים. מה אפשר לעשות נגד זה אינני יודעת. הייתם נותנים לסנאים לגור בבית שלכם?

אבל כשהדיירים באו בבוקר חורפי קר וראו את הסנאים רוקדים ומקפצים על העצים ומשחקים

במחבואים בגינה ואחר כך יושבים על הרצפה ללא פחד, הם כמעט וסלחו להם על הפרעות שהם גרמו בלילה ולא חשבו לגרש אותם מהבית.

וכך זה נמשך. אבל כמה זמן יותר לסנאים עוד לשכור את הבית, אינני מעזה לחשוב.